

Herolds beleid had de volledige instemming zowel van de raad van commissarissen als van de eigenaars van het Neerlandia-concern.

★

Van de *Nieuwe Rotterdamse Courant*¹ releveerden wij reeds dat de waarnemend hoofdredacteur, mr. M. Rooy, in juni een reeks door Telders geschreven hoofdartikelen plaatste waarin de volkenrechtelijke grenzen waaraan de bezetter gebonden was, duidelijk aangegeven waren. Rooy die in 1908 geboren was, was in '36, op acht-en-twintigjarige leeftijd dus, secretaris van de hoofdredactie geworden. In de zomer van '39 werd hij waarnemend hoofdredacteur: bij mr. P. C. Swart, de hoofdredacteur, openbaarden zich toen de eerste symptomen van de ziekte waaraan hij begin '41 zou overlijden.

Rooy die tijdens de meidagen gemobiliseerd was, werd op 23 mei uit de dienst ontslagen en zocht toen onmiddellijk mr. Swart op bij wie hij Telders aantrof. Er kwam, aldus Rooy, de vraag aan de orde, 'hoe de courant kon doorverschijnen en een zoveel mogelijk Nederlandse houding aannemen.' 'Ik weet het niet', zei Rooy, 'ik zal het proberen'.² Hij probeerde het, o.m. door de beschouwingen van Telders op te nemen. Die leidden tot felle kritiek van de kant van de *Presseabteilung* en die kritiek drong via allerlei kanalen, met name via het Rotterdamse bedrijfsleven, tot de raad van commissarissen van het z.g. Nijgh-concern door. Dat concern gaf behalve de *Nieuwe Rotterdamse Courant*, ook het *Rotterdams Dagblad* uit alsmede in Den Haag *Het Vaderland* en in Dordrecht *De Dordtse Courant*. Herhaaldelijk drongen leden van de raad van commissarissen en drong ook de directeur van de NRC, mr. H. de Bloeme, er bij Rooy op aan dat hij van meer 'begrip' voor het 'nieuwe Europa' zou getuigen. De bom barstte toen Rooy op 13 juli in een hoofdartikel positief schreef over de samenwerking tussen de zes democratische partijen (hij wist niet dat die samenwerking de dag tevoren min of meer stukgelopen was op Schmidts bekende weigering). Blijkens dat artikel zag ook Rooy het als onvermijdelijk dat Nederland op de een of andere wijze bij het overwinnende Duitsland aansluiting zou zoeken ('juist in politiek opzicht zal ons volk de tijdgeest moeten verstaan') maar, schreef hij, zich duidelijk richtend tegen de pretenties van de NSB en Nationaal Front: 'de overgrote meerderheid des volks wenst op

¹ Gegevens in Cpz, 142 en 143. ² Cpz: verslag van de zitting inz. de *Nieuwe Rotterd. Crt.*, 28-30 aug. 1946, p. 41-42 (Cpz, 142).